

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2015

1. Johdanto

Uponor Oyj ("yhtiö") noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2010. Se löytyy osoitteesta www.cgfinland.fi. Yhtiö poikkeaa suosituksesta 22 koskien henkilöstö- ja palkitsemisvaliokuntaa, jossa on kaksi jäsentä suosituksen mukaisen kolmen jäsenen sijasta. Yhtiö katsoo, että riittävä asiantuntemus henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan osalta on turvattu kahdella jäsenellä, ja valiokunta voi halutessaan hakea näkemyksiä myös valiokunnan ulkopuolelta. Valiokunta on hallituksen päätöksentekoa valmisteleva ja avustava elin ja kaikki olennaiset palkitsemiseen liittyvät asiat käsitellään hallituksessa.

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antaman Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. Selvitys annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Yhtiön tarkastusvaliokunta on käsitellyt tätä selvitystä 9.2.2016 pitämässään kokouksessa.

Yhtiö on erikseen nettisivuillaan antanut Palkka- ja palkkioselvityksen Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 47 mukaisesti.

2. Hallitus

2.1 Kokoonpano

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan yhden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa sen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, jossa heidät valitaan, ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenet voidaan valita tai erottaa ainoastaan osakkeenomistajien yhtiökokouksessa tekemällä päätöksellä. Hallituksen jäsenten toimikausien lukumäärää ei ole rajoitettu eikä hallituksen jäsenillä ole erikseen määriteltyä eläkeikää. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Maaliskuun 2015 varsinainen yhtiökokous valitsi hallitukseen kuusi jäsentä:

- Jorma Eloranta, s. 1951, DI, vuorineuvos, tekniikan tohtori h.c., hallituksen jäsen 2005 lukien
- Timo Ihamuotila, s. 1966, kauppatiet. lisensiaatti, talous- ja rahoitusjohtaja, Nokia Oyj, Uponorin hallituksenjäsen 2013 lukien
- Eva Nygren, s. 1955, arkkitehti, sijoitusjohtaja, Ruotsin Liikennevirasto, hallituksen jäsen 2011 lukien
- Annika Paasikivi, s. 1975, B.A., M.Sc. (valt.maist.), operatiivisen toiminnan johtaja, Oras Invest Oy ja toimitusjohtaja, Finow Oy, Uponorin hallituksen jäsen 2014 lukien
- Jari Rosendal, s. 1965, DI, toimitusjohtaja, Kemira Oyj, Uponorin hallituksen jäsen 2012 lukien

- Markus Lengauer, s. 1965, DI (Master of Engineering), tekniikan tohtori (Doctorate in Mechanical Engineering), Uponorin hallituksen jäsen 2015 lukien.

Jorma Eloranta valittiin hallituksen puheenjohtajaksi ja Annika Paasikivi varapuheenjohtajaksi. Kaikki yhtiön hallituksen nykyiset jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Kaikki hallituksen jäsenet Annika Paasikiveä lukuun ottamatta ovat riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Suomen lainsäädännön mukaan kaikilta hallituksen jäseniltä edellytetään, että he toimivat yhtiön, sen tytäryhtiöiden ("konsernin") ja yhtiön kaikkien osakkeenomistajien parhaan edun mukaisesti, ja heidän edellytetään ilmoittavan mahdollisista eturistiriidoista.

Yhtiön ja osakkaiden etujen mukaista on, että valituilla hallituksen jäsenillä on asiantuntemusta eri aloilta, kuten konsernin toimialasta ja siihen liittyvistä teknologioista, rahoituksesta, riskienhallinnasta sekä kansainvälisestä myynnistä ja markkinoinnista.

2.2 Tehtävät

Osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa hallitus. Hallituksen tärkein tehtävä on ohjata konsernin toimintoja tavalla, joka pitkällä aikavälillä varmistaa voiton tuottamisen osakkeenomistajille ottaen samalla huomioon eri sidosryhmien odotukset. Lakisääteisten tehtäviensä lisäksi hallitus päättää kaikista muista merkittävistä asioista.

Hallituksen työjärjestyksen mukaan hallitukselle kuuluvat muun muassa:

- a) hallituksen ja johtoryhmän menettelyohjeiden käsittely ja vahvistaminen vuosittain
- b) konsernin arvojen hyväksyminen ja niiden toteuttamisen valvonta
- c) konsernin strategian hyväksyminen ja sen toteuttamisen ja päivittämisen valvonta
- d) yhtiön osingonjakopolitiikasta päättäminen
- e) osingonjakoa sekä osingon määrää ja maksupäivää koskevan ehdotuksen laatiminen yhtiökokoukselle
- f) konsernin strategiaan perustuvan vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin hyväksyminen sekä niiden toteuttamisen valvonta
- g) investointien vuosittaisen enimmäismäärän sekä tämän enimmäismäärän ylittävien investointien hyväksyminen
- h) investointien ja leasing-järjestelyjen hyväksyminen, kun niiden nykyarvo ylittää yhtiön allekirjoitus- ja hyväksymisohjeessa mainitun rajan
- i) yritysostojen, yhteisyritysten, yhteistyö- ja lisenssijärjestelyjen sekä omaisuuden myynnin hyväksyminen, kun liiketapahtuman arvo ylittää yhtiön allekirjoitus- ja hyväksymisohjeessa mainitun rajan
- j) konsernin yleisen organisaatorakenteen hyväksyminen
- k) yhtiön toimitusjohtajan nimittäminen ja erottaminen sekä toimitusjohtajasopimuksen ehdoista päättäminen
- l) yhtiön toimitusjohtajan vuosipalkan valmistelu ja hyväksyminen
- m) johtoryhmän jäsenten nimittämisen ja erottamisen hyväksyminen
- n) johtoryhmän jäsenten vuosipalkkioiden hyväksyminen
- o) yhtiön toimitusjohtajaa koskevan seuraajasuunnitelman valmistelu ja hyväksyminen

- p) johtoryhmän jäseniä koskevien seuraajasuunnitelmien hyväksyminen
- q) osavuosikatsausten, vuosikertomusten ja tilinpäätösten hyväksyminen
- r) ulkoisen tilintarkastajan tapaaminen vähintään kerran vuodessa suljetussa istunnossa ilman johtoa
- s) ehdotusten valmisteleminen yhtiökokoukselle
- t) yhtiön toimitusjohtajan, hallituksen jäsenten ja hallituksen puheenjohtajan toiminnan vuosittainen arviointi
- u) konsernin toimintaperiaatteiden, kuten palkitsemisjärjestelmien, hyväksyminen
- v) muut hallituksen puheenjohtajan tai yhtiön toimitusjohtajan esittämät asiat.

2.3 Kokoukset ja päätöksenteko

Hallitus kokoontuu keskimäärin kymmenen kertaa vuodessa. Jotkin kokouksista voivat olla puhelinkokouksia. Kokouksista kaksi tulisi järjestää liiketoimintayksikössä, kulloinkin eri yksikössä. Hallitus voi myös milloin tahansa kokoontua ilman yhtiön johtoa ja tehdä päätöksiä pitämättä kokousta. Kokouksista pidetään englanninkielistä pöytäkirjaa.

Vuonna 2015 hallitus piti 10 kokousta, joista kaksi pidettiin liiketoimintayksikössä ja kolme puhelinkokouksena. Poissaoloja kirjattiin yhteensä kahdeksan (Eva Nygren neljä, Timo Ihamuotila kolme ja Jari Rosendal yksi), joista neljä oli osittaisia (Timo Ihamuotila kaksi, Eva Nygren yksi ja Jari Rosendal yksi). Hallitus teki lisäksi kahdeksan päätöstä pitämättä kokousta.

3. Hallituksen valiokunnat

3.1 Tarkastusvaliokunta

Hallitus päätti 17.3.2015 jatkaa tarkastusvaliokunnan toimintaa työjärjestyksen säilyessä ennallaan. Tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Timo Ihamuotila, Annika Paasikivi, Jari Rosendal sekä Markus Lengauer, joista Timo Ihamuotila toimii valiokunnan puheenjohtajana.

Tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on

- Seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia ja että raportointiprosessi tuottaa oikeaa tietoa, käsitellä poikkeukselliset ja olennaiset erät ja niiden kirjaus sekä hyväksyä tärkeät laskentaperiaatteet
- Tarkastaa ja valvoo vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen sekä osavuosikatsausten laatua ja integriteettiä
- Seurata yhtiön taloudellista tilaa ja maksukykyisyyttä sekä valmistella asioita ja ehdotuksia hallitukselle tarpeen mukaan
- Seurata konsernin sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta, suunnitelmia ja prosesseja
- Tarkistaa yhtiön antama selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka sisältää kuvauksen taloudellisen raportoinnin prosessiin liittyvistä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

- Hyväksyä sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma ja budjetti, antaa ohjeita sisäiselle tarkastukselle ja tarkastaa ja seurata sisäisen tarkastuksen toimintoja, suunnitelmia ja raportteja, saada sisäisen tarkastuksen tilanneraportteja kussakin kokouksessa sekä tavata sisäinen tarkastaja vähintään kahdesti vuodessa
- Tarkastaa ulkoisen tilintarkastuksen suunnitelma ja seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta, hyväksyä ulkoisen tilintarkastuksen budjetti sekä erilliset toimeksiannot, jotka ylittävät tarkastusvaliokunnan erikseen asettamat rajat
- Tavata ulkoinen tilintarkastaja neljännesvuosittain ja tarkastaa kaikki ulkoisen tilintarkastajan antamat olennaiset raportit
- Arvioida lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista tarkastettavalle yhtiölle
- Valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus
- Seurata yhtiön sovellettavien lakien ja säännösten sekä yhtiön eettisen ohjeiston noudattamista ja
- Tavata yhtiön johtoa, erityisesti toimitusjohtajaa ja talousjohtajaa, mutta myös muita sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaavia henkilöitä.

Tarkastusvaliokunnan kokousten kutsu ja materiaalit lähetetään hallituksen jäsenille, joilla kaikilla on oikeus osallistua tarkastusvaliokunnan kokouksiin.

Valiokunta piti vuoden 2015 aikana neljä kokousta, joista yksi oli puhelinkokous. Poissaoloja ei kirjattu lainkaan. Lisäksi valiokunta teki yhden päätöksen pitämättä kokousta.

3.2 Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Hallitus päätti 17.3.2015 jatkaa henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan toimintaa työjärjestyksen säilyessä ennallaan. Valiokunnan jäseniksi valittiin Jorma Eloranta (puheenjohtaja) ja Annika Paasikivi.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan työjärjestyksen mukaan palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on:

- valmistella toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten nimitykset sekä niihin liittyvät työsuhteen ehdot
- valmistella tarpeen mukaan hallituksen käsittelyyn tulevia henkilöstöön, ylimmän johdon arviointiin ja seuraajasuunnitteluun liittyviä kysymyksiä
- valmistella toimitusjohtajan ja muun johdon palkkausta ja muita taloudellisia etuja koskevia asioita
- valmistella yhtiön palkitsemisjärjestelmiä koskevia asioita
- arvioida toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemista, sekä huolehtia palkitsemisjärjestelmien tarkoituksenmukaisuudesta
- tarkastaa palkka- ja palkkioselvitys
- vastata palkka- ja palkkioselvitykseen liittyviin kysymyksiin yhtiökokouksessa.
- Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2015 aikana kuusi kertaa eikä poissaoloja kirjattu lainkaan.

4. Nimitystoimikunta

Maaliskuun 2012 yhtiökokous päätti perustaa osakkeenomistajista tai osakkeenomistajien edustajista koostuvan pysyvän nimitystoimikunnan valmistelevaan hallituksen jäsenten valintaa ja hallituksen jäsenten palkitsemista koskevia ehdotuksia. Syyskuussa 2015 nimitetyt toimikunnan jäsenet ovat Pekka Paasikivi (Oras Invest Oy), Reima Rytsölä (Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma), Antti Kasi (Nordea Funds Oy) sekä hallituksen puheenjohtaja Jorma Eloranta (asiantuntijajäsen). Toimikunnan jäsenet valitsivat Pekka Paasikiven puheenjohtajaksi.

Nimitystoimikunnan tehtävänä on:

- valmistella yhtiökokoukselle tehtävä hallituksen jäseniä koskeva ehdotus;
- valmistella yhtiökokoukselle tehtävä hallituksen jäsenten palkitsemisasiota koskeva ehdotus;
- etsiä hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaita;
- esitellä yhtiökokoukselle tehtävä hallituksen jäseniä ja jäsenten palkitsemisasiota koskeva ehdotus.

Nimitystoimikuntaan valitaan kolme suurinta osakkeenomistajaa tai osakkeenomistajan edustajaa ja toimikuntaan kuuluu lisäksi asiantuntijajäsenenä hallituksen puheenjohtaja. Osakkeenomistajia edustavien jäsenten nimeämisoikeus oli niillä kolmella osakkeenomistajalla, jotka oli 31.8.2015 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon ja joiden osuus tämän osakasluettelon mukaan yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamista äänistä oli suurin. Nimitystoimikunta on päätösvaltainen kun enemmistö jäsenistä on paikalla.

Nimitystoimikunnan ensimmäisenä koollekutsujana toimii hallituksen puheenjohtaja, ja toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Nimitystoimikunta kokoontui yhden kerran vuoden 2015 aikana. Poissaoloja ei kirjattu lainkaan.

5. Toimitusjohtaja

Yhtiön toimitusjohtajana vuonna 2015 toimi Jyri Luomakoski (MBA, s. 1967).

Toimitusjohtaja vastaa johtoryhmän avustamana konsernin juoksevan hallinnon hoitamisesta. Hän toimii hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan velvollisuus on huolehtia konsernin kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Toimitusjohtaja on myös johtoryhmän puheenjohtaja.

6. Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät

Konsernin sisäistä valvontaa koskevista periaatteista vastaa hallitus. Konsernin sisäinen valvonta on määritelty prosessiksi, johon vaikuttavat yhtiön hallitus ja johto sekä kaikki konsernin työntekijät. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että

- konsernin johto voi kohtuudella luottaa siihen, että konserni toimii tehokkaasti, taloudellisesti ja konsernin strategian mukaisesti
- konsernin taloudellinen raportointi ja johdolle tuotettu tieto on luotettavaa, kattavaa ja oikea-aikaista
- konserni noudattaa voimassa olevia lakeja ja säännöksiä.

Konsernin sisäisen valvontajärjestelmän tavoitteena on liiketoimintatarpeiden ja valvonnan välinen tasapaino. Sisäisen valvontajärjestelmän tavoitteena on

- keskittyä liiketoiminnan kannalta keskeisimpiin riskeihin ja asioihin konsernin strategian ja toiminnan tehokkuuden näkökulmasta
- edistää hyvää liiketoimintaetiikkaa ja hallinto- ja ohjausjärjestelmää sekä luotettavaa riskienhallintaa
- varmistaa, että kaikessa toiminnassa noudatetaan lakeja, säännöksiä ja konsernin sisäisiä periaatteita
- varmistaa, että konsernin taloudellinen raportointi on luotettavaa, tukee sisäistä päätöksentekoa ja palvelee ulkoisten sidosryhmien tarpeita.

Taloudellisen raportointiprosessin sisäinen valvonta on osa konsernin sisäisen valvonnan kokonaisjärjestelmää. Tavoitteena on varmistaa, että taloudellisen raportoinnin tuottama tieto on luotettavaa, kattavaa ja oikea-aikaista ja että tilinpäätös laaditaan voimassa olevien lakien ja säännösten, yleisesti hyväksytyjen laatimisperiaatteiden ja listayhtiöitä koskevien muiden vaatimusten mukaisesti.

Yhtiön konsernitilinpäätös laaditaan Euroopan yhteisön hyväksymän kansainvälisen IFRS-tilinpäätöskäytännön mukaisesti. Tilinpäätös sisältää myös suomalaisen kirjanpitolain ja osakeyhtiölain vaatimat lisätiedot. Yhtiön tilinpäätös laaditaan noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä.

6.1 Valvontaympäristö

Konsernin valvontaympäristön perusta ovat konsernin toimintaperiaatteet (Code of Conduct) ja arvot. Yhdessä ne luovat järjestyksen ja rakenteen, johon kaikki muut sisäisen valvonnan elementit perustuvat.

Operatiivisia yksiköitä sitovina ohjeina toimivat konsernitason periaatteet sisältävät myös ohjeita, joissa määritellään kirjanpito- ja raportointisäännöt sekä taloudellista raportointia koskevat riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan periaatteet.

Konsernin raportointitoiminto koordinoi yhteistyössä liiketoimintayksiköiden kontrollereiden kanssa liiketoimintayksiköiden ja toimintojen työtä, kun ne kehittävät riittäviä valvontatoimia. Lisäksi konsernin raportointitoiminto laatii johdon ja viranomaisten tarvitsemia erityisraportteja ja koordinoi prosessitasolla konsernin raportointiprosessiin liittyvän sisäisen valvonnan toteutusta ja seurantaa. Konsernin raportointitoiminto vastaa myös tilinpäätösstandardien tulkinnasta ja soveltamisesta konsernissa.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on seurata ja valvoa taloudellista raportointiprosessia sekä konsernin sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta. Lisäksi tarkastusvaliokunta seuraa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta, arvioi lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja valmistelee tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen.

Toimitusjohtajan velvollisuus on huolehtia konsernin kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Talousjohtaja vastaa prosessitasolla taloudellisiin prosesseihin liittyvän sisäisen valvonnan toteutuksen ja seurannan valvonnasta.

Sisäinen tarkastus on osa konsernin sisäistä valvontajärjestelmää. Sen tarkoituksena on tukea hallitusta ja johtoa konsernin sisäisen valvonnan sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmän seurannassa. Sisäinen tarkastus tekee riippumattomia liiketoimintayksiköiden ja tytäryhtiöiden tarkastuksia, prosessiarviointeja sekä kohdennettuja tarkastuksia varmistaakseen, että kaikessa toiminnassa noudatetaan konsernin sisäisiä periaatteita ja ohjeita sekä voimassa olevia lakeja ja säännöksiä.

6.2 Riskien arviointi

Taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien arviointi on osa konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisjärjestelmää. Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvä riskien arviointi käsittää seuraavat vaiheet:

- a) taloudellisen raportoinnin tavoitteiden asettamisen varmistaminen
- b) tavoitteiden saavuttamista estävien riskien arviointi ja hallinta.

Tavoitteet asetetaan sekä liiketoimintayksiköille että konsernitason toiminnoille. Riskit analysoidaan, jotta voidaan määritellä, miten niitä olisi hallittava. Riskien arviointiprosessissa tarkastellaan myös väärinkäytöksistä johtuvien olennaisten virheellisyyksien mahdollisuutta.

6.3 Valvontatoimet

Konsernin tavoitteena on sisällyttää valvonta kaikkeen päivittäiseen toimintaan. Tehokas sisäinen valvonta edellyttää, että työtehtävät on jaettu asianmukaisesti eri työntekijöille ja että mahdolliset eturistiriidat tunnistetaan ja eliminoidaan. Valvontaan liittyviä välineitä ovat esimerkiksi konsernitason ohjeet, taloudellisen raportoinnin määritellyt tarkastuspisteet, kirjanpito- ja raportointiohjeet sekä johdon säännölliset liiketoimintakatsaukset.

6.4 Tiedottaminen

Konsernin kirjanpidon käsikirjassa asetetaan taloudellisen raportoinnin vaatimukset ja kuvaillaan konsernissa sovellettavat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet. Käsikirjan tarkoituksena on varmistaa jokaisen yksikön tilinpäätöksen asianmukaisuus ja luotettavuus sekä eri aikoina ja eri yksiköissä laadittujen tilinpäätösten vertailukelpoisuus.

Konsernilaskenta ylläpitää yhteistä tilikarttaa, jota käytetään kaikissa yksiköissä. Yhteisen toiminnanohjausjärjestelmän käyttö tukee prosessien ja valvonnan yhtenäisyyttä konsernissa. Taloudelliset raportit käsitellään ja analysoidaan paikallisilla talousosastoilla ennen kuin luvut syötetään konsernin yhteiseen konsolidointijärjestelmään.

Sisäiseen valvontaan liittyvistä asioista raportoidaan säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle. Tarkastusvaliokunta raportoi jatkuvasti havainnoistaan, suosituksistaan ja päätelmistään hallitukselle.

6.5 Valvonta

Paikallistasolla taloudellisen raportointiprosessin jatkuvaa valvontaa toteutetaan organisaation kaikissa yksiköissä osana päivittäistä toimintaa. Konsernitasolla valvonnasta vastaa konsernilaskenta.

Konsernin kontrolleri ja talousjohtaja käsittelevät ja analysoivat konsernitason taloudelliset raportit.

Kun tarvitaan erillisarviointeja, niiden laajuus ja tiheys määritellään ensi sijassa riskien arvioinnin sekä valvonnan tehokkuuden perusteella. Sisäisessä valvonnassa havaitut puutteet raportoidaan ylemmälle organisaatiotasolle siten, että vakavista puutteista raportoidaan johtoryhmälle ja hallitukselle. Mahdollisen erillisarvioinnin tekee sisäinen tarkastus, ja sen voi käynnistää myös yhtiön hallitus.

6.6 Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät vuonna 2015

Yhtiö on kehittänyt yhteisen konserninlaajuisen valvontajärjestelmän ulkoista taloudellista raportointia, johdon raportointia ja rahoitusprosesseja varten. Näillä keskeisillä valvontajärjestelmän elementeillä pyritään pienentämään taloudellisen raportoinnin tavoitteiden saavuttamiseen liittyviä riskejä. Toimien tarkoituksena on varmistaa, että konsernissa voidaan kohtuudella luottaa siihen, että taloudellisen raportoinnin tuottama tieto on tarkkaa, oikea- aikaista ja kattavaa. Toimia toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla. Valvontajärjestelmän keskeiset elementit käsittävät erilaisia toimia, kuten hyväksyntöjä, valtuutuksia, varmuksia, täsmäytyksiä ja toiminnan arviointeja sekä varojen turvaamiseen ja tehtävien eriyttämiseen liittyviä toimia. Kaikki tytäryhtiöt kattava konsernin yhteinen valvontajärjestelmä otettiin käyttöön vuonna 2009.

Näiden asioiden edistymisen valvomiseksi taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät ovat sisältyneet sisäisen tarkastuksen

vuosisuunnitelmiin vuodesta 2010. Sisäisen tarkastuksen painopistealueita olivat vuonna 2015 ulkomaisten ja kotimaisten tytäryhtiöiden tarkastukset, konsernifunktioiden sekä koko konsernin yhteisten prosessien tarkastukset. Tytäryhtiöiden tarkastuksissa keskityttiin konsernin politiikkojen noudattamiseen, liiketoiminnassa tapahtuneisiin muutoksiin sekä liiketoimintaprosessien, riskien ja kontrollien arviointiin.